



Lausunto luonnontilaisen Kaskelan lähteen vaarantamiskiellosta poikkeamiseen

VD/9630/00.04.03/2017

KRA/SRA

Aluehallintovirasto pyytää Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa Uudenmaan ELY-keskuksen hakemuksesta, joka koskee lupaa poiketa vesilain 2 luvun 11 §:n tarkoittamasta kiellosta vaarantaa luonnontilainen lähde. Kyseessä on Vantaalla Kaskelan kaupunginosassa sijaitseva allikkolähde. Asian diaarinumero on ESAVI/9870/2017.

Hakemusasiakirjat ovat nähtävillä ympäristökeskuksessa 3.11. – 4.12.2017 ja luettavissa myös osoitteessa: https://tietopalvelu.ahp.fi/Lupa/Lisatiedot.aspx?Asia_ID=1423308

Hakemuksen pääkohtia:

Lähteen vaarantaminen liittyy hankkeeseen, jossa valtatie 4:lle, Kyytitien kohdalle Hakunilaan, laaditaan uutta tiesuunnitelmaa, joka sisältää linja-autopysäkit ja niiden edellyttämät kaista- ja ramppijärjestelyt, katujärjestelyt linja-autopysäkkien liityntäpysäköinnille sekä kevyen liikenteen yhteydet pysäkeille. Kaskelan allikkolähteen läheisyyteen rakennettava ramppisilta vaatii hakemuksen mukaan pohjanvahvistusmenetelmäksi paalulaattaa, joka tulee allikkolähteen välittömään läheisyyteen ja aiheuttaa suurella todennäköisyydellä lähteen tuhoutumisen.

Hakemuksessa todetaan, että käytännössä ainoa vaihtoehto, joka ei tuhoa lähdettä, on merkittävästi kalliimpi koko maastonkohdan ylittävä silta.

Hankesuunnitelmassa on esitetty tarkastelua maankäytön muuttumisesta allikkolähteen kohdalla ilmakuviavien avulla 1950-luvulta lähtien. Tuolloin lähteen kohdalla oli peltoa ja pellonoja. Vuonna 1976 rakennettiin valtatie 4 ja lähde jäi nykyiselle paikalleen. Lähteestä ei löydy mainintoja peruskartoilta. Kaskelan allikkolähde löytyi Vantaan virtavesiselvityksen 2020-2011 yhteydessä, jolloin kartoitettiin Vantaan pienviesien arvokohteita ja siinä yhteydessä myös saatiin tietoa virtavesiin yhteydessä olevista lähteistä. Kaskelan allikkolähteen vesi johtuu Kormuniitynojaan.

Luvan hakija on teettänyt lähteen ympäristöstä kasvillisuusselvityksen, jossa ei havaittu uhanalaisia tai EU:n luontodirektiiviin mukaisia kasvilajeja.

Hankkeen todetaan vaarantavan Kaskelan allikkolähteen olemassaolon ja aiheuttavan veden väliaikaista samentumista läheisessä Kormuniitynojassa. Hankkeella ei arvioida olevan pysyviä vaikutuksia Kormuniitynojan kasvillisuuteen tai eläimistöön. Hankkeella ei myöskään arvioida olevan pohjavesivaikutuksia.

Kaskelan allikkolähteen tuhoutumisen ei katsota merkittävästi vaarantavan lähteiden suojelutavoitteita, tai heikentävän kyseisen luontotyypin suotuisaa suojelutasoa.

Alueen asemakaava:

Kaskelan allikkolähde sijaitsee voimassaolevassa asemakaavassa (Hakunilan keskustan laajennus 1, kv 15.12.2014) huoltoaseman korttelialueella LH.

Asemakaavassa allikkolähde lasku-uomineen pyrittiin säilyttämään LH-korttelia koskevin kaavamääräyksin ja merkinnöin: ”Tontin eteläosan pohjavesiolosuhteita ei saa merkittävästi muuttaa.



Maaperästä purkautuva pohjavesi tulee johtaa hallitusti Kormuniitynojaan.” Korttelin eteläosaan on osoitettu kaavakarttaan ohjeellinen avo-oja lähteen purkureitiksi sekä ohjeellinen hulevesialue.

Ympäristölautakunta 22.11.2017 § 8

Ympäristöjohtajan esitys:

Päätetään antaa aluehallintovirastolle Kaskelan lähteen vaarantamiskiellosta poikkeamisesta seuraava lausunto:

Suomen luontotyyppien uhanalaisuustarkastelun mukaan (Suomen ympäristö (8/2008) lähteikköluontotyyppit (puro-, allikko-, ja tihkupintalähteet, lähdepurot ja lähteikkökompleksit) ovat koko maassa vaarantuneita ja Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisia. Uhanalaisarvioinnin perusteella lähteikköluontotyyppien suojelun taso ei ole suotuisa. Uhkia ja uhanalaistumisen syitä ovat rakentaminen, maa-ainesten otto, metsätalous, pellonraivaus, ojitus, pohjavedenotto ja vesirakentaminen.

Vantaan ympäristölautakunta toteaa, että kattavaa tietoa Vantaan lähteistä ei ole. Kaskelan allikkolähde löytyi Vantaan virtavesiselvityksen yhteydessä, jolloin kiinnitettiin huomiota erityisesti puroihin yhteydessä oleviin lähteisiin. Lähdevaikutteisilla puroilla on usein myös kalataloudellista merkitystä.

Lähteet ovat arvokkaita luonnonmuodostumia, joiden säilyttämiselle valitettavan harvoin löytyy sijaa maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa. Vantaan ympäristölautakunta suhtautuu vakavasti uhanalaisten lähteiden vaarantamiseen. Lautakunta katsoo, että Kaskelan luonnontilaisen allikkolähteen säilyttämiseksi on syytä tarkastella tie- ja ramppirakentamisessa erilaisia ratkaisuja kustannusvaihtoehtoineen ja myös ottaa huomioon alueen asemakaava, jossa lähde ympäristöineen on kuitenkin pyritty turvaamaan.

Käsittely:

Esittelijä muutti lausunnon viimeisen kappaleen viimeistä lausetta ”on syytä tarkastella tie- ja ramppirakentamisessa erilaisia vaihtoehtoja” muotoon ”on syytä tarkastella tie- ja ramppirakentamisessa erilaisia ratkaisuja kustannusvaihtoehtoineen”.

Päätös:

Päätettiin antaa aluehallintovirastolle ympäristöjohtajan muutetun esityksen mukainen lausunto Kaskelan lähteen vaarantamiskiellosta poikkeamisesta.

Täytäntöönpano: Lausunto sähköisesti Etelä-Suomen aluehallintovirastoon.

Muutoksenhakuohje: 10. oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

ympäristösuunnittelija Sinikka Rantalainen, puh. 050 318 0938, sinikka.rantalainen[at]vantaa.fi